

Název bakalářské práce:
Archeologie hradů Přemysla Otakara II. v jižních Čechách.

Autor: Jan Pavlín
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta filozofická
Archeologický ústav FF
r. 2014

Volba tématu

Zvolené téma patří do studia dějin osídlení s užším zaměřením na typy sídel a středověký způsob života. Specifikou práce je archeologická problematika královských hradů, postavených v jižních Čechách Přemyslem Otakarem II.

Téma lze hodnotit jako badatelsky závažné a přínosné pro studium variability života středověké společnosti, vývoj a proměny osídlení i prezentaci historické materiální kultury.

Metodologie

Bakalářská práce je koncepčně rozdělena do několika bloků, v nichž J. Pavlín použil standardní metodologické postupy, využívající pro přehledy o dějinách, podobě, stavebních proměnách a dochované hmotné kultuře jednotlivých hradů některých pramenů (nálezkové zprávy) a odborné literatury. Vedle deskripce se autor v závěrečných kapitolách pokusil o komparaci písemných a hmotných pramenů, při čemž využil k hodnocení i archeologicky získané doklady dobové materiálové kultury.

Všechny zájmové hrady autor navštívil, provedl na nich vlastní fotodokumentaci a v jednom případě i prostorové zaměření lokality (hrad Vitějovice) za účelem rozšíření stávajících poznatků o novou metodu terénní povrchové dokumentace památky. Přes prokazatelný přínos této subkapitoly bych doporučoval tuto vyjmout z textu a zařadit jako exkurz nebo samostatnou přílohu v rámci pojednání o hradu Vitějovice. Kapitoulou 6 („Nedestruktivní průzkum hradu Vitějovice“) totiž na jedné straně prokazuje autor svůj zájem o danou problematiku i nové oborové metodické přístupy, na druhé straně uvedeným způsobem zpracovaná a zařazená kapitola nezapadá do přehledových souhrnů předchozích a následujících kapitol.

Práce obsahuje v přílohách tabulky, grafy, převzatou plánovou dokumentaci a vlastní fotografie včetně nového plánu jedné lokality (Vitějovice).

Forma bakalářské práce

Absolventská práce obsahuje 64 stran textu (včetně seznamu literatury) a 82 obrazových příloh. Splňuje tedy požadavky na rozsah bakalářské práce. Je členěna do 8 kapitol s připojeným seznamem použitých pramenů, literatury a obrazových příloh.

Koncepce je zřejmá z obsahového přehledu; vedle členění na příslušné kapitoly a podkapitoly je možno odlišit tři tématické bloky, při čemž první dva z nich – jež mají formálně deskripční a obsahově kompilační charakter (kap. 4-5, s. 5-51) - rozsahově převažují nad analýzou a syntézou, která jako celek (včetně závěru) obsahuje 6 stran (kap. 53-58).

Formální stránka bakalářské práce zahrnuje vedle rozsahu a koncepčního pojetí i pohled na nejzákladnější složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Díky tomu, že autor poměrně často používá převzaté texty z odborné literatury, je v těchto částech způsob jazykového vyjadřování vpořádku. I když je posuzovaná práce po formální stránce o stupeň lepší, než verze, předložená k obhajobě v r. 2013, ani nyní se autor nevyvaroval stylistických a gramatických chyb včetně toho, že na mnoha místech jsou zřetelné problémy s interpunkcí. Uvedené nedostatky jsem označil do rukopisu červenou barvou. Na tomto místě lze poukázat na 9 tzv. hrubých chyb.

Autorovu znalost terminologie považuji za převážně odpovídající požadované oborové specializaci.

Odkazový aparát je v předložené práci normativně správně používán. V seznamu literatury je uvedeno 5 titulů, které nejsou odkazovány v textu. V tomto připojeném seznamu literatury také téměř u všech pramenů a literatury chybí místo jejich vydání. Obrazové přílohy jsou přehledné, srozumitelné a v případech jejich převzetí je ve všech případech uveden zdroj.

Celkově lze hodnotit formální stránku předložené bakalářské práce za splňující požadavky na její obhajobu.

Obsah bakalářské práce

Předložená práce vychází ze znalosti historicko-archeologické problematiky zájmového tématu, který je zaměřen na region jižních Čech a specifický typ vrcholně středověkých sídel (hrady Přemysla Otakara II.).

Pro jednoduchou formu deskripce ve více než dvou třetinách práce použil autor odbornou literaturu a nálezové zprávy, převážně uložené v archivu ARU AV ČR v Praze.

Oproti předchozímu rukopisu (obhajoba 2013) se autor v předložené verzi podrobněji věnoval i dochované materiálové kultuře z přemyslovských jihočeských hradů. Otázka možných obecnějších závěrů je však limitována tím, že část středověké hmotné kultury není podrobněji rozebrána (např. domácí a importovaná užitková keramika), jiná neodpovídá zařazení do posuzovaného období (např. kachle 15. st. a mladší nesouvisejí se zájmovým obdobím 13. století; stejně tak mince, zvíkovské tesáky z 15. století apod.), jinde není datace popisovaných nálezů uvedena vůbec a pouze z popisu může odborník vyvodit, že se jedná o nálezy z pojednávaného období.

V syntéze jsou podány základní informace, vyplývající z výsledků provedených archeologických výzkumů a z komparace písemných pramenů s hmotnými.

S ohledem na shora uvedené lze považovat předloženou bakalářskou práci za východisko pro další rozpracování zajímavého tématu specifického druhu středověkých sídelních aktivit na jihu Čech.

Závěrečné zhodnocení

S ohledem na shora uvedené hodnotím předloženou bakalářskou práci J. Pavlína známkou:

velmi dobře

Otázky k obhajobě:

1/ Jsou sledovatelné rozdíly v charakteru zástavby a hmotné kultuře královských a šlechtických hradů konce 13. století na jihu Čech ?

V Českých Budějovicích 19. 5. 2014

doc. PhDr. Rudolf Krajc, CSc.